

Pimeän pilkahduksia, osa 1: Olli Reijonen

Haastateltavana Olli Reijonen. Haastattelijat Outi Santaniemi (O.S.) ja Tarja Kupiainen (T.K.).

Pimeän pilkahduksia on Karelia-ammattikorkeakoulun GLOW2.0-hankkeen podcast, jossa keskustellaan pimeydestä, valosaasteesta ja valaisemattoman taivaan potentiaalista matkailussa. Keskustelemassa on eri alojen asiantuntijoita. Tule mukaan etsimään pimeän pilkahduksia valon keskeltä!

00:00:34 Haastattelija 1 (O.S.)

Tervetuloa Karelia-ammattikorkeakoulun GLOW2.0-hankkeen podcastiin Pimeän pilkahduksia. Minä olen projektiasiantuntija Outi Santaniemi ja tänään täällä kanssani on mikrofoniä äärellä Karelian matkailu- ja palveluliiketoiminnan yliopettaja Tarja Kupiainen ja Olli Reijonen, tutkija ja yrittäjä Syrjävaara Good Night Oy:stä. Tänään on tarkoitus keskustella Ollin kanssa siitä, että mitä on pimeän suojeleminen ja millaista antia luonnollinen yö voi antaa matkailuun.

00:01:09 Olli Reijonen

No siinäpä sitä onkin.

00:01:11 Haastattelija 1 (T.K.)

Joo aihe on kiinnostava. Mutta ensimmäiseksi pitää kysyä se, että sä oot siis tällainen pimeyden suojeleminen, niin miksi sä oot ylipäätään ryhtynyt suojelemaan pimeyttä?

00:01:24 Olli Reijonen

Se lähtee oikeastaan liikenteeseen siitä omasta harrastuksesta. Jossain vaiheessa mä rupesin miettimään, että tähtivalokuvaus voisi olla kivaa ja sitten mä menin - sattui sopiva hetki. Menin hankkimaan laitteen kaukoputken ja kameran ja rupesin kuvaamaan. Totesin että jee, tähän on oikeasti kivaa.

Niillä nurkilla kävi sitten sillä viisiin että mä tulinkin perineeksi sitten meidän vanhan sukutilan, mun isovanhemmat kuoli ja tuota sitten lunastin sen oikeasti. Voiko tuota nyt perinnöksi sitten sanoa, mutta lunastin joka tapauksessa tilan siellä ja siellä kävi metsävahinko. Mun piti sen lunastuksen takia niin, hakata sitä metsää, kaataa metsää, että saadaan rahaa lunastusta varten ja piti sitten tuo Kokkomäen laki siellä harventaa. Se piti harventaa, koska mulla oli suunnitelmia sitä lakea varten, mutta tää hakkuuyrittäjä aloitti sen salaa yöllä viikonloppua vasten, ja seuraavan kerran kun me tiedettiin että ne on aloittanut sen, mitä ne ei olisi saaneet tehdä, niin me huomattiin, että koko laki oli hakattu jo aukeaksi. Ja se ei ollut vahinko, vaan se perustui pelkästään siihen yksinkertaiseen tosiasiaan, että mitä enemmän hakkuukoneen leukojen lävistä menee tavaraa, niin sitä enemmän ne saa rahaa ja loput hoidetaan vakuutuksella. Mutta meillä oli joka tapauksessa niin kun täysin avoin vaaran laki ja metsänomistaja ei tykkää semmoisesta, eikä se nyt täällä luonnossakaan ole kovin tyypillistä, koska sitten se ei enää ole vaara vaan mäki.

Ja siitä syntyi jonkinäköistä pientä harmitusta ja olin sitten jonain kauniina yönä siellä mäellä sitten katselemassa sitä ja kiroomassa ihan rehellisesti. Että tällainen tilanne ja aattelin, että täällä on aika pimeätä tässä mäellä, että tuota, otetaanpas pikkaisen vertailuvalokuvia tässä nyt kuinka pimeätä täällä oikeastaan on. Rupesin kuvaamaan ja totesin, että jotain on pielessä, ei täällä, ei tää ei ole nyt ihan kohdallaan tää asia. Menin sitten kääntämään kameran pohjoiseen ja totesin että

halvattu, siellähän näkyy revontulet koko ajan. Paljain silmin ei näkynyt, mutta kamera ainakin jopa siinä tilanteessa, näky niissä valokuvissa, että se pimeä arvot heitti.

00:03:29 Haastattelija 1 (T.K.)

Aijaa, kiinnostavaa kyllä.

00:03:32 Olli Reijonen

Ja siinä vaiheessa leikkas, että täähän on ihan erikoinen paikka, että mehän nähdään siis suoraan Lapin revontuliovaalille sieltä mäeltä. Matematiikkaa pikkaisen ja totesin, että ihan suoraan nähdään sinne ylös missä revontulet on, me nähdään himmeämmätkin revontulikaaret siellä paikan päällä.

00:03:47 Haastattelija 1 (T.K.)

Niin elikkä samat revontulet mitkä näkyy Lapissa niin näkyy myöskin siellä vaaran laella.

00:03:52 Olli Reijonen

Juu kyllä ne näkyy sen takia, että me ollaan riittävän korkealla. Meillä ei ole mitään välissä pohjoiseen. Meillä on täysin valosaasteeton näkymä. Me nähdään ne heikoimmatkin revontulet Lapissa, jos siellä vaaralla ei ole pilvistä.

00:04:04 Haastattelija 1 (T.K.)

Tuo on muuten erittäin kiinnostavaa, että siinä kun joku oli tehnyt tällaisen hakkuuaukean mitä me nähdään aika paljon nyt tuolla, täällä Itä-Suomessa, niin tällainen - semmoisessa asiassa, jossa ei aina hirveän paljon niitä positiivisia puolia löydä, niin tässä tuli ainakin yksi, että se saa sinut heräämään siellä - havahtumaan siihen, että revontulet siis näkyy myöskin siellä, mutta sitten siihenkin, että se pimeyden suojeleminen, niin alkoiko se siitä sitten sekini?

00:04:31 Olli Reijonen

No siinä vaiheessa tietysti tuli havaittua, että pimeetähän tässä oikeasti on, ja täällähän voisi ottaa niitä tähtivalokuvia, että pitäisikö tänne panna observatorio pystyyn tai jotain muuta vastaavaa? Ja kun onnellinen maanomistaja on elikkä omistaa vaaran, niin silloinhan pystyy tekemään aika paljon asioita.

Ja siitä se lähti liikenteeseen. Sitten huomasin että okei, tää on ihan kiva paikka. Mä pistin ensin sinne rakonvalkeen ja pienen mukavan pedin sinne. Sitten mä rakensin sinne laavun kuvauspaikaksi itselleni ja hyvin nopeasti mä tulinkin tulokseen että tätä hupia voi jakaa muillekin. Että miksei tehdä tästä avointa, että tää on semmoinen paikka missä kyläläiset ja kaikki muut voi käydä kuvaamassa ja katselemassa tähtitaivasta. Avoimet vaaranlaet, josta näkee todella pitkälle aika harvassa loppujen lopuksi.

Ja sitä kautta se lähti sitten, ja sitten todettiin että tää pimeä niin täähän on oikeasti suojelemisen väärä, ja mä rupesin perehtymään sen jälkeen siihen pimeään ja pimeään suojelemiseen, mitä se tarkoittaa. Ja huomasin sitten että oikeasti tää on semmoinen asia, että täällä ei muuten kauan oo pimeetä jos jotain asialle ei tehdä, että tää on nyt kyllä semmoinen seikka, että meillä on erityinen paikka ja pitää tavallaan suojella sitä paikkaa siellä myös. Ja samaan aikaan mähän suojeleen sitä Syrjävaaran tilaa, joka on yli 300 vuotta vanha tila, 1660 perustettu tila.

00:05:47 Haastattelija 1 (T.K.)

Joo sä puhuit tuossa että - siitä että tätä pimeyttä ei täällä pitkään ole ja muuta, niin tää - onko pimeys sitten vähentynyt? Että ja mitä se - onko täällä siis meillä Itä-Suomessakin jo pimeys vähenemään päin?

00:06:03 Olli Reijonen

On on, ihan - ja nyt nykyään vielä erittäin nopeasti ja lujasti, että tilanne on hyvinkin kriittinen itse asiassa. Kun mä olin penska, mä siellä samalla tilalla olin, niin silloinhan siellä oli niin kirkasta, että me nähtiin Vuonoksen kaivoksen valot pihasta. Tänä päivänähän on turha kuvitellakaan että niitä näkee. Se oli ainoa valo mikä sieltä ylipäänsä näky. Tänä päivänä mä samasta suunnasta katselen Outokummun ja Joensuun valoja viidenkymmenen kilometrin päästä ja ne ei ole enää semmoisia pieniä punaisia tuikkuja niin kun tää kaivoksen valo, vaan se on muuttunut ihan totaalisesti se tilanne. Ja nytten tällä hetkellä kun ledivalot tuli sitten, tää on se iso murros. Tässä saatiin paljon hyvää valoa halvalla, niin ruvettiin säästämään sillä viisiin, et pannaan kaikki ledeille ja nää ledit tuottaa sitten valoa ihan älyttömästi. Halvalla, edelleenkin. Ja tää valo leviää joka puolelle sitten oikein tosissaan. Elikkä halpuus on tässä tapauksessa nyt se valitettava asia, että se valosaaste rupesi lisääntymään. Sitä ennen valo maksoi aika paljon. Kun hehkulamppu tuottaa valoa, 10% siitä käytetystä energiasta 90% tulee lämpöön. Nyt se kääntyi täysin toisinpäin se tilanne, elikkä noin lähtökohtaisesti niin ledillä tuotettu valo on kymmenesosan hehkulampan valon hinnasta, mutta sitten sitä läträtään niin paljon, että sitä menee hukkaan tällä hetkellä noin 90% sitten. Elikkä plus miinus nolla -tilanne, mutta seurauksena on se, että valo leviää holtittomasti joka puolelle.

00:07:31 Haastattelija 1 (T.K.)

Tänä päivänä on ryhdytty puhumaan valosaasteesta ja millä viitataan juuri tähän mitä sanoit, että kun on - kun valoa saadaan, sitä voidaan tuottaa entistä edullisemmin, niin sitten ihmiset innostuvat käyttämään sitä ylenpalttisesti. Eikö niin?

00:07:49 Olli Reijonen

Joo kyllä.

00:07:52 Haastattelija 1 (T.K.)

Entäs sitten niin, mitä sille voisi tehdä?

00:07:54 Olli Reijonen

No kysymyshän on oikeastaan tämmöinen. Mä esitän aina vertauksen: jos teillä on vesikraana - vesihän ei paljon maksa, se maksaa nyt jonkun euron kuutiolta - otatte lasillisen vettä, ja sitten laitatte kraanan kiinni ja sillä selvä. Kukaan tuhlaa vettä, sehän maksaa. Valon kanssa tehdään sillä viisiin, että tuota aukaistaan se kraana illalla, annetaan se valua siellä koko päivän tai koko illan ja koko yön, ja käydään ottamassa lasillinen siinä välissä mutta lorottaa vaan ja sitten pannaan aamulla se taas kiinni. Tää on niinku aika hyvä vertaus siitä, että miten valoa ja vettä käytetään eri tavalla, mutta kummatkin maksaa, Ja ihan samalla tavalla kun jos se vesi valuu siellä valtoimenaan koko ajan, niin siinä on aika nopeasti vesivahinko edessä. Ja samalla tavalla valon kanssa on, että kun se valo on siellä valtoimenaan koko ajan, niin meillä on valovahinko edessä, että tätä valovahinkoa kutsutaan kyllä nimellä niinku valosaaste. Elikkä se valo leviää joka paikkaan minne se ei pitäisikään mennä ja aiheuttaa vahinkoa.

00:08:50 Haastattelija 1 (T.K.)

Niin se aiheuttaa vahinkoa siinä, että kaikki nää pimeän eläimet ja pimeyttä tarvitsevat kasvit, ja jos ajatellaan globaalisti, niin viime kädessä se on niin, että meidän ravinnon tuotanto vähenee, kun valo lisääntyy, että sehän on tietysti globaalisti ollut tällainen iso asia, mutta onko sille tehty nyt jotain kun tietoisuus on lisääntynyt?

00:09:12 Olli Reijonen

No mä palaan tuohon vielä tuohon edelliseen tai edelliseen kohtaan mitä sä alustit siinä. Niin kaikki elämä perustuu siihen, että - tai on syntynyt maapallolla, että maapallo pyörii, eliikkä yön ja päivän vaihtelu. Meidän genetiikka, kaiken elämän genetiikka, lepo ja aktiivisuusjaksot perustuu siihen.

Ja kun tää valo lisääntyy, niin me venytetään sitä aktiivisuusjaksoja. Ne lepo- ja palautumisjaksot muuttuu sitten ihan erilaiseksi. Tää on ihmiselle - kaikki tietää mitä siitä seuraa kun tuijottelet valoa kello kahteen saakka yöllä ja nukut kuusi tuntia sen jälkeen. Siitä ei hyvä heilu siitä hommasta. Ja sitten tää pätee luontoon kanssa, sekoittaa just niinku sanoit tässä näin niin näiden yö- ja päiväeläinten niinku toiminnan, ja sitten vaikuttaa ruoantuotantoon. Jos eläimet - suurin osa elukoista itse asiassa on yöeläimiä, muistaakseni luokkaa 70% tai jotain sellaista, se on aika iso se prosentti, niin ne tarvitsee sitä yötä ravinnon hankintaan ja suojassa olemiseen. Jos ne valaistaan sieltä niin ravinnonhankinnan lisäksi ne muuttuu itse ruokailukohteeksi. Eliikkä tää luonnon tasapaino tässä suhteessa kärsii aika lujasti. Sitten toinen on ruoantuotantoon - valon lisääntyminen vähentää hyönteisiä paljon. Ja tiedetään, että valaistuilla alueilla - tää on englantilainen tutkimus - noin kaksikymmentäviisi prosenttia vähemmän hyönteisiä. Okei, otetaan suomalaisia ja höylätään niistä joka vuosi kaksikymmentäviisi prosenttia pois ja katsotaan, kuinka kauan meillä on suomalaisia sen jälkeen. Se on aika nopeata touhua ja näin käy myös hyönteisille. Ja suurin osa pölyttäjistä on yöhyönteisiä, niistäkin - 70% pölyttäjistä on yöhyönteisiä. Eliikkä tää vaikuttaa aivan suoraan meidän niin kun ruoan tuotantoon ja kasvien tuotantoon ja kaikkeen tällaseen. Meillä on alueita maailmassa jo, jossa joudutaan pölyttäjiä tuomaan paikan päälle, tai sitten ihmiset joutuu käsin pölyttämään näitä. Eliikkä tää on semmoinen asia, joka totisesti puree sapsukaan ja ruoan tuotantohan meillä on muutenkin ongelma, kasvetaan, väestö kasvaa koko ajan ja ruoantuotantoalueet kuivaa etelässä ja siirtyy pohjoisemmaksi ja me ollaan tehty täällä selvää jo valmiiksi pölyttäjistä, niin siitä ei - se ei välttämättä ole ihan hyvä juttu tulevaisuudessa.

00:11:24 Haastattelija 1 (T.K.)

Niinpä. Mutta nythän me tiedetään, että kun tähän on havahduttu, niin esimerkiksi Kaavin kunta on nyt brändännyt tai ainakin koettaa merkitä itsensä pimeäksi kunnaksi, mikä tietysti tarkoittaa sitä, että siellä ajatellaan, että tällainen pimeys, sellainen tietynlainen, tai sanotaanko kohdennettu fiksu valaisu - näin kai voisi sanoa, koska täysin pimeätähän ei ole missään, että näinhän se tosiasia on. Mutta se, että kun ajatellaan tätä pimeyttä, että siitähän puhutaan nyt paljon ja me tiedetään, että ympäri Suomea on tällaisia erilaisia, itse asiassa matkailuun liittyviä hankkeita ja toimenpiteitä, joissa tavalla tai toisella pimeys on mukana. Niin mitäs ajattelet, että olisiko tuosta pimeydestä matkailuvaltiksi?

00:12:18 Olli Reijonen

Pimeästä on matkailuvaltiksi. Tässä on semmoinen - mistäs mä luinkaan tässä vähän aikaa sitten, tais joku puhua mulle - ei, tää oli Jari Lyytimäen juttu, Jari Lyytimäestä kirjoitettu artikkeli, jossa hän kommentoi ja totesi tällaisen asian, että pimeän pelko on yleistä kaupungissa. Maalaiset on tottunut pimeeseen eikä ne ole moksiskaan asiasta. Kaupunkilaiset kuitenkin haluaa Helsingin häiriövaloselvityksen mukaan turvallisia pimeitä paikkoja jopa kaupunkiin. No se on vähän

vaikeampaa siellä ehkä, mutta siis se tarkoittaa sitä, että pimeys on myös eksoottinen asia ja sellainen asia, jota kaivataan.

Ja niillä alueilla, joilla sitä pimeyttä on, niin siinäpä se markkinarako sitten löytyykin. Mitä kaikkea pimeässä voidaan tehdä, niin se riippuu ihan mielikuvituksesta, mutta lähdetään nyt ihan siitä vanhasta päästä. Hankivaellukset kuutamolla, mennään tuulastamaan sopivalla kelillä. Nautitaan siellä siitä yöstä, mennään tähtitaivaan alle makoilemaan, telттаilemaan, mitä tahansa. Ne kaikki edellyttää oikeasti yötä, siis oikeata yötä. Ethän sä mene Helsingissä puistoon katuvalojen alle yötä kokemaan.

00:13:28 Haastattelija 1 (T.K.)

Ei varmaankaan, ja tässä ei kävi hyvinkin ilmi, että aika monet matkailupalvelut on käännettävissä myöskin yöllä toteutettaviksi. Mutta onko meillä täällä Itä-Suomessa niin tällaisia pimeyttä hyödyntäviä matkailupalveluita?

00:13:44 Olli Reijonen

Jossain määrin, niin tässähan oli näitä HAMA-projekteja nyt, tai HAMA-projekti viime kesänä, tai viime vuonna oikeastaan, ja siinä matkailuyrittäjät perehtyi siihen, että mitä se nyt oikein tarkoittaa sitten. Toki se on profiloitumista siihen, että okei meillä on näitä pimeän matkailuun liittyviä tuotteita. Se toki voi tarkoittaa sitä, että se on pelkkää majoitusta tai sitten se tarkoittaa jotain semmoisia aktiviteetteja mitä ne järjestää pimeällä alueita, jotka perustuu siihen pimeeseen.

00:14:11 Haastattelija 1 (T.K.)

Onko semmoisia tuotteita jo ihan olemassa tuolla? Jos mä menisin, vaikka haluaisin ostaa nyt itselleni tällaisen matkailutuotteen Itä-Suomessa, jossa pimeyttä hyödynnetään, niin löydänpö mä sitä ja jos löydän, niin mistä mä sen löydän?

00:14:25 Olli Reijonen

No tällä hetkellä mä en tunne kaikkien muiden toimia ihan tarkasti, mutta jos sä haluat semmoisia, niin Syrjävaarassa sä ainakin niihin – mainosmainosmainos - Joka tapauksessa, Syrjävaarassa on pimeävalokuvauskursseja, tähtikursseja, sitten tähtiretkiä ja kaikkia muita tähän liittyviä asioita. Ja kyllähän näitä löytyy muualtakin. Inarista löytyy tällä hetkellä jo, nää tulee sinne - sitten ihan yksinkertaisesti: jos Suomessa ei ole pimeänmatkailua, niin miten meillä on sitten revontulimatkailua? Sehän on kaikki pimeää matkailua.

00:14:59 Haastattelija 1 (O.S.)

Mulle tuli mieleen, että jos haluaisi hyödyntää tuota pimeyttä nyt omassa matkailutoiminnassa, niin pitäisikö olla jotenkin niinku valveutunut tai joku tähtitaivaan asiantuntija? Onnistuuko se ilman?

00:15:11 Olli Reijonen

No en mä tiedä tarvitaanko tuulastuksessa tähtitietoa kovin paljon tai hankivaelluksessa. Ei se ole siitä kiinni. Sehän on vaan erikoistapaus.

00:15:21 Haastattelija 1 (O.S.)

Aivan. Eli silloin puhutaan varmaan tästä astroturismista.

00:15:25 Olli Reijonen

Astroturismi on silloin kysymyksessä. Mutta revontuliturismi taikka kaikki yövaellukset ja kaikki tämmöiset mitä ylipäänsä niin, sehän vaatii sen oman alan asiantuntemusta, eräopas ja niin edelleen. Tai jos puhutaan vaan majoituksesta pelkästään, että majoitus on semmoisilla alueilla että on pimeätä, niin silloinhan se useimmiten tarkoittaa vaan sitä, että ne valot laitetaan sellaisiksi että ne vastaa tämmöisen pimeäpaikan standardeja, että siellä ei losoteta valoja ihan miten sattuu.

00:15:51 Haastattelija 1 (T.K.)

Pitäisikö meidän alkaa sitten kouluttaa tällaisia pimeysoppaita? Sellaisia oppaita, jotka osaisivat toimia pimeässä, ja tehdä sen näille matkailijoille turvallisiksi kokemukseksi tän pimeyden?

00:16:08 Olli Reijonen

No miksipä ei. Se vaatii vähän tietämistä, vähän osaamista. Hyvin vähän erikoistietämistä. Kyllä maalla useimmat ihmiset osaa jo automaattisesti, eihän se ole mikään ihmeellinen, että lähdetään käymään naapurissa illalla.

00:16:25 Haastattelija 1 (T.K.)

Olisiko tässä se paikallisten hyödyntäminen matkailuelinkeinossa? Kun jos mennään, ajatellaan maaseutumatkailua, koska voisi ajatella että tämmöinen pimeysmatkailu niin se olisi aika luontevasti osa maaseutumatkailua. Ja siellä tietysti on ihmisiä, jotka on aina asuneet siellä, ne tuntee paikalliset tavat, käytänteet, ne tietää miten on toimittu silloin kun ei sitä valoa ihan joka paikkaan läträtty.

00:16:50 Olli Reijonen

Joo ja ne tietää minne mennä, miten olla. Niillähän on automaattisesti se osaaminen jo.

00:16:54 Haastattelija 1 (T.K.)

Niin ja he tietävät myöskin, että erilaisia varmaan jännittäviäkin tarinoita liittyen tuohon kun on pimeää ja muuta, niin olisiko siinä semmoinen kulma jota kannattaisi ehkä miettiä matkailuyrittäjienkin?

00:17:09 Olli Reijonen

Niille vaan pitäisi valaista se pimeys.

00:17:11 Haastattelija 1 (T.K.)

Näinpä, nähdään että mitä se on se pimeyttä tunnelin päässä.

00:17:14 Olli Reijonen

Niitten pitää nähdä se valo tai valo pimeydessä niin sehän on se asia. Se on niin tuttu asia, että sitä ei näe eikä sitä tajua että tän kanssahan me eletään käytännössä puolet niin kun elämästämme.

00:17:27 Haastattelija 1 (O.S.)

Ja sitten jos miettii, että miten paljon valosaaste on lisääntynyt Keski-Euroopassa viime aikoina, niin siellä on paljon semmoisia alueita missä sitä pimeyttä ei ehkä kenties koeta ollenkaan.

00:17:37 Olli Reijonen

Keski-Euroopassa tilanne on semmoinen, että 90% Keski-Euroopassa asuvista ihmisistä ei näe pimeyttä. Elikä tässä tapauksessa linnunrata on se raja, linnunradan näkeminen asuinpaikalta.

Mutta ei se nyt se ihan hirveästi parempi Suomessakaan. 70% suomalaisista ei näe linnunrataa elikkä tähtitaivasta käytännössä asuinpaikaltaan.

00:17:59 Haastattelija 1 (T.K.)

Niin kun ajattelee sitten tätä, jos lähdetään pimeyttä tuotteistamaan ja tehdä se semmoinen kaupallinen pimeys, tuote tai muuta, niin oisko kohderyhmänä sitten kaupunkilaiset, tämmöiset jotka ei ole koskaan nähneet pimeyttä, eivätkä tiedä että mitä voi nähdä kun ei näe? Sitähän pimeydessä on. Mitä sä näet kun et näe?

00:18:25 Olli Reijonen

No tuossa äsken tulin että 70% suomalaisista on heti kättelyssä potentiaalisia asiakkaita.

Koska ne elää alueella jossa ei sitä pimeätä enää koeta eikä nähdä. Se on aika paljon. Se on hyvä lähtökohta. Ja sitten tää mitä pimeydestä löytyy sitten, monille se on niin vieras. Mä oon jossain vaiheessa sanonut, että me ollaan nyt menossa semmoiseen tilanteeseen, että pimeys ja tähtitaivas ja luonnollinen yö, ne on enää kauniita kuvia internetissä ja tää on vaan se mihin me ollaan menossa kovaa vauhtia.

00:18:55 Haastattelija 1 (T.K.)

No sitten kun ajattelee sitä, että jos me lähdetään niinku tekemään, että lähdetään tekemään näitä pimeystuotteita ja sitten niitä lähdetään myymään näille potentiaalisille asiakkaille, niin mikä olisi se otsikko minkä alle me voitaisiin laittaa nää pimeystuotteet, mitä sä ajattelet? Mikä se olisi?

00:19:17 Olli Reijonen

Mä käyttäisin sanaa itse luonnollinen yö tai arktinen yö, mutta luonnollinen yö on laajempi, arktinen yö helposti mietitään talveen. Luonnollisen yön.

00:19:27 Haastattelija 1 (O.S.)

Mitä tähän luonnolliseen yöhön sisältyy?

00:19:30 Olli Reijonen

Toisessa päässä juhannusyö ja toisessa päässä pimein talviyö ja siltä väliltä.

00:19:34 Haastattelija 1 (O.S.)

Se on aika - niin se on aika eksoottinen se yö, meidän yötön yö - meillä ei koeta yötöntä yötä, mutta se juhannusyö on varmaan lähin mihin päästä näillä leveyspiireillä.

00:19:43 Olli Reijonen

Joo, jos me puhutaan pelkästään pimeästä yöstä, niin se ajoittuu talvikauteen. Ja talvikauteen sitten vielä jos meillä ottaa mielikuva tästä astronomisesta, elikkä tähtitieteellisestä yöstä, tähdet näkyy ja kaikki on kaunista ja uskomattoman romanttista, niin itse asiassa täällä Itä-Suomen alueella niin meillä on yksi 10 yöstä sellainen. Elikkä sen varaan ei kyllä pidä laskea. Tai jos haluaa tehdä konkurssin, niin siitä vaan, mutta se ei ole se millä millä täällä pärjää, vaan se on ne kaikki mitä siihen pimeyteen liittyy. Tässähän on paljon nyt kansanperinne tullut eteen näissä vanhoissa, tai näissä edellisissä projekteissa ja tällaisissa, elikkä mennään sinne kulttuuripuolelle hyvinkin pitkälle. Puolet meidän kulttuurista oikeasti perustuu pimeeseen, koska puolet meidän elinajasta on pimeässä. Kerro kummitustarina keskipäivällä, kokeile! Pimeys on mielikuvituksen tila. Sehän aukaisee sen, mutta se

on toiseen suuntaan kanssa, että eihän me pelätä pimeässä pimeätä, vaan me pelätään - se mikä meidän, mitä me pelätään varsinaisesti, on se meidän mielikuvituksen tuotteet.

00:20:36 Haastattelija 1 (T.K.)

Niinpä. Juuri näitä ja tää on nyt varmasti lapsuudesta meille kaikille tuttua, että nimenomaan niitähän me pelättiin että - Kummituksia.

00:20:59 Olli Reijonen

Aivan, eihän siinä tarvitse kuin vähän rapsuttaa ihmistä, niin tuota noin niin tulee asiat esille.

00:21:05 Haastattelija 1 (T.K.)

Niin ja semmoinen turvallisissa olosuhteissa tommosen jännän kokeminen, niin ei sitä tiedä, että voisi olla aika kiehtovaa ihan vieläkin, näin entisenä lapsena.

00:21:19 Haastattelija 1 (O.S.)

Tässä me ollaan päästy keskustelemaan aika perinpohjaisesti siitä, että mitä teemoja pimeyteen liittyy matkailullisesta näkökulmasta, ja sitten myös tutustuttu vähän tuohon pimeään suojeluun. Kiitos Olli kun pääsit tähän juttelemaan meidän kanssa ja valottamaan näitä pimeitä teemoja.

00:21:36 Olli Reijonen

Kaikin mokomin.

GLOW2.0 -hankkeessa tarkastellaan valaisemattoman taivaan mahdollisuuksia toimia pohjoisten alueiden matkailuvalttina. Hanketta rahoittaa Interreg Pohjoinen periferia ja arktinen - rahoitusohjelma. Hankkeen partneriorganisaatioita ovat Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä PLAKY, Norjan Arktisen yliopiston Narvikin kampus Uit, alueellinen kehitysyritys SSNV Islannissa sekä kehitysyritykset Udaras na Gaeltachta ja WestBIC Irlannissa.